

Păcală în satul lui

I se urâse și lui Păcală să tot umble răzleț prin lume, așa fără de nicio treabă, numai ca să încurce trebile altora și să râdă de prostia oamenilor. Se hotărî dar să se facă și el om așezat ca toți oamenii de treabă, să-și întemeieze casa lui, să-și agonisească o moșioară – vorbă scurtă – să se astâmpere odată.

Și fiindcă românul zice că nu e nicăieri mai bine ca în satul lui, Păcală se întoarse și el în satul lui și începu, cum încep toți oamenii care n-au nimic, adecă făcu ce făcu de-și agonisi o vițelușă și o trimise la pășune la izlazul satului.

Căci așa se face averea.

Păscând vițelușa se face vițea, vițeaua se face junincă, juninca se face vacă, vaca fată, iar vaca cu vițelul o vinzi, ca din prețui ei să cumperi șapte vițelușe și să le trimiți și pe ele la pășune în izlazul satului.

De ce e oare izlazul izlaz, dacă nu pentru ca să-i pască vițelușele oamenilor?

Păștea dar vițelușa lui Păcală, păștea, și cu cât mai mult păștea, cu atât mai vârtos creștea, iar când ajunse și ea vițea, nici junincile nu se puteau potrivi cu ea.

— Măi! – ziceau vecinele lui Păcală – ce lucru să mai fie și ăsta? Vițeaua asta le întrece pe toate! Ce-i va fi dând oare să mănânce? Ce soi o fi de crește așa de frumos?

Nu era nici soiul vreun soi deosebit, nici hrana mai de-a cătarea¹; vițeaua era însă vițeaua lui Păcală, iar Păcală își căuta de treabă, n-avea vreme s-o mai păzească și să nu rupă câteodată și din holdele oamenilor.

Ajungând junincă, vițeaua lui Păcală se făcu stăpână pe întregul hotar. Umbla și ea, cum umblase și stăpânul ei mainainte de a se fi astâmpărat și unde n-o căutai, acolo dedeai de ea, mai prin lanul de grâu, mai prin porumbiște, mai știe bunul Dumnezeu pe unde.

Iară Păcală li se plângea oamenilor că prea i s-a făcut răzleață juninca și că are treabă și nu poate umbla după ea.

Nu-i vorbă, oamenii s-ar fi plâns și ei, dar nu mai aveau cui să i se plângă, când Păcală îi lua pe dinainte și li se plângea de te prindea mila de el.

Când văzură dar că juninca lui Păcală în curând are să fie vacă, oamenii se puseră pe gânduri. Știau ei cum au să urmeze lucrurile mai departe. Vedeau parcă cele șapte vițelușe, cum se fac vițele, juninci, cum ajung în cele din urmă vaci și ele, și cum le vinde Păcală și pe ele și se întoarce de la târg cu o spuză² de vițelușe, toate flămânde, toate pornite din fire să se facă vițele, juninci și vaci în cele din urmă.

— Măi! – strigară ei – ăsta ne mănâncă și urechile din cap cu vițelușele lui, ne seacă, ne face întregul hotar bătătură.

Dar ce putea să-i facă lui Păcală? El nu era de vină și avea treabă, nu putea să-și piardă vara umblând după coada junincei.

¹ De-a cătarea – deosebită.

² Spuză – o mulțime.

Se sfătuiră dar între dânșii și iar se sfătuiră, se tot sfătuiră, până ce ajunseră a se dumeri că toată carnea pe care a pus-o vițelușa, ca să se facă vițea și din vițea junincă, e carnea adunată din nutrețul de pe hotarul lor, adecă după toată dreptatea carne din carnea care ar fi fost să fie a lor și numai pielea e a lui Păcală, fiindcă pielea avusese juninca și când venise ca vițelușa în sat.

Dumeriți odată astfel, tăiară juninca, îi luară carnea și o mâncară, iar pielea o aruncară peste gard în curtea lui Păcală.

Nu-i vorbă, a fost cam scurtă socoteala aceasta, dar în satul lui Păcală multe se întâmplă.

Păcală – de! Ce să facă? Dacă ar fi voit, ar fi găsit el ac pentru cojocul sătenilor; el însă nu voia. Avea tragere de inimă pentru oamenii din satul lui. Nu! Pe oamenii din satul lui nu putea el să-i încurce, cum ar fi încurcat – a bunăoară – pe oamenii din satul lui Tândală.

Întinse dar pielea să se usuce, iar după ce se uscă, o luă în vârf de băț și plecă cu ea la târg, ca s-o vândă.

Așa ajunse Păcală iar pe drumuri.

Se duse și tot se duse mereu, de dimineată până la prânz și de la prânz până seara. Când era pe înserate, el se opri într-un sat de la marginea drumului și se uită împrejurul său, ca să-și găsească vreo casă la care să măie, vreo văduvă ori vreo femeie, al cărei bărbat nu-i acasă.

Nu poate că – Doamne ferește – ce, dar Păcală, ca om umblat prin lume, știe că sunt fricoase femeile, li se urăște așa singure și sunt bucuroase de oaspeți, numai ca să știe că e peste noapte picior de om la casa lor.

Și găsi Păcală chiar mai la marginea satului o femeie, al cărui bărbat se dusese la pădure să aducă lemne. Nu-i vorbă, muierea îi spunea mereu că teacă, că pungă, că nu-i bărbatul acasă, că ce va zice lumea; Păcală ținea și el să rămână într-un